

să suplinească lipsa textului. Să-l încorsetezi pe Caragiale într-un spectacol mut, fără a uza măcar de *flash-uri* de text scris proiectate pe un ecran, mi se pare o îndrăzneală provocare care, de această dată, nu și-a atins țelul și a rămas blocată într-o parțială comunicare cu textul, rezultatul fiind o comedie fără haz.

Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași – O noapte furtunoasă de I.L. Caragiale. Regia și adaptarea: Adi Afteni. Scenografia: Rodica Arghir. Cu: Daniel Busuioc, Doru Aftanasiu (*Jupân Dumitrache*), Florin Mircea, Dumitru Rusu (*Ipingescu*), Octavian Jighirgiu, Genovel Alexa (*Chiriac*), Adi Afteni, Ovidiu Ivan (*Rică Venturiano*), Sergiu Enache (*Țircădău*), Denisa Pârțac, Ioana Lefter (*Spiridon*), Laura Bilic, Ana-Maria Cazacu (*Veta*), Nicoleta Ciobanu, Ramona Dorneanu (*Zița*). Data reprezentației: 6 mai 2006.

Galati

Despre infernul urii

Marius von Mayenburg, autorul piesei *Paraziții*, este cel mai important dramaturg al tinerii generații din Germania, piesele sale fiind montate cu succes și în alte țări. Când pleci la un spectacol cu buna impresie și încrederea pe care le ai din alte montări ale unui regizor, un eșec te poate surprinde și dezamăgi mai mult decât în situațiile în care nu știi nimic despre profilul lui. Așa s-a întâmplat cu *Paraziții*, un spectacol de Sorin Militaru. Cu ce poți să pleci de la un spectacol neîmbrăcat bine teatral? Cu un text bine scris pe care-l întrevezi așa cum distingi pietrele de pe fundul unei ape tulburi, sărăcit în substanța lui printr-o superficială reprezentare. Personajele sunt surprinse în furtuna crizelor lor interioare, pe un teren arid al relațiilor de comunicare, cu atât mai arid cu cât legăturile sunt de durată, iar cauzele sunt de cele mai multe ori absurde sau imaginare. Un text care te pune în fața unor întrebări și chiar a unor răspunsuri stratificate în portretele psihologice și în oglinda strămbă a actelor deprimante ale celor două cupluri: Frederike și Petrik, Betsi și Ringo. Întrebarea cea mai percutantă, dar și răspunsul ei străbat de la un capăt la altul conflictul piesei: ce-i determină pe unii oameni să trăiască într-o revoltă continuă asupra celuilalt? doar nevoia de emoție și greșeala de a o găsi în a-l nega pe celălalt, nimic altceva!

Lipsa de interacțiune afectivă a personajelor, modul lor de viață egoist, într-o permanentă cursă de devorare a celuilalt, plictiseala pietrificată într-un gol fără margini, urmărite microscopic doar în text, lasă un aer stătut și deprimant în sală. Dezechilibrul afectiv este radiografiat cu o cruzime a detaliului aproape sadică, într-un balans permanent de la un cuplu la celălalt: el infirm de la un accident de mașină, ea sătulă de nefericirea lui urlată pe care o suportă totuși cu un oarecare eroism – el sarcastic și violent, ea, gravida care poartă în pânțece parazitul ce „se uită la ea cu ochi de pește” și își neagă maternitatea din cauza urii lui pe urâtenia ei maternală. Un asemenea text în care pare să nu se întâmple nimic în afară mai mult decât înlăuntru, construit pe monologe și dialoguri în care nimeni nu ascultă pe nimeni, fără un lucru minuțios pe efectele emoției autentice, pe nuanțele ei, care să dea senzația de trăire vie, duce la platitudine și plictiseală. Senzația pe care o percepi este aceea de lipsă de accent pe trăire, de lipsa lucrului pe materialul emoțional dintr-o neglijență regizorală inadmisibilă. Vezi străduința actorilor de a se transpune, de a face legături, disperate uneori, cu cifrul secret și complex al personajului, dar mai mult de o schiță nu reușesc.

Ana Maria CIUCANU

Gheorghe V. Gheorghe e ceva mai aproape de modelul bătrânului Multscher care a adormit la volan și l-a accidentat pe Ringo – bântuit de remușcări el vine la victima sa să se elibereze de poverile conștiinței – dar jocul lui este blocat de multe ori de artificialitatea celorlalte personaje. Nici decorul n-a ajutat jocul actorilor: Carmen Albu și Gabriel Mircea Velicu își joacă depresiile mai tot timpul într-o cadă cu apă, iar cuplul Cristi Gheorghe (în scaunul cu roțile) și Ana Maria Ciucanu, în cealaltă jumătate a scenei mobilată cu un vas de wc pe care este așezat televizorul și cu un acvariu cu pești, iar în mijlocul scenei, în fundal, pe o felie de ecran subțire și lung rulează trenantele scene alb-negru cu imaginile personajelor deformate, alungite, aflate în locuri dezolante, pustii, bolovănoase, sau cu imagini ale unor reptile, așa cum doar ochii minții lor puteau să vadă. Din când în când, ecranul este luminat roșu incandescent la trecerile printr-un moment tensionant, decupându-l. Această alăturare de obiecte din aceeași categorie a simbolisticii dezolării nu face decât să suplimenteze prea ostentativ povestea și cruzimea mesajului ei. Un spectacol despre infernul urii – cu oameni care-și „vomită” nefericirea, singurătatea, durerile și chiar viața (stări metaforizate inutile și în videoclipul făcut în atmosfera dezolantă de la halda de zgură din combinat), fără nici un refugiu în uman sau în speranța salvării – poate să șocheze prin excepția subiectului, dar nu și prin realizarea lui, unde până și finalul oscilează înspre câteva variante. Relevantă mi s-a părut replica unuia dintre spectatori, la ieșirea din sală: „Și acum, mergem să ne tăiem venele?”.

Teatrul „Fani Tardini”, Galați – Paraziții de Marius von Mayenburg, în traducerea lui Victor Scoradeț. Un spectacol de Sorin Militaru. Montaj video: Bogdan Cănepă. Regia tehnică: George Breabăn. Cu: Carmen Albu (*Frederike*), Gabriel Mircea Velicu (*Petrik*), Cristian Gheorghe (*Ringo*), Ana Maria Ciucanu (*Betsi*), Gheorghe V. Gheorghe (*Multscher*). Data premierei: 10 iunie 2006.